

29.12.17 Nr. 06-2/105
La Nr. din

Domnului Igor PÎNTEA
Şef al Penitenciarului nr.13 Chişinău

Copie: Domnului Aureliu SUHAN
Director interimar al Departamentului
Instituţiilor Penitenciare

AVIZ

în temeiul art. 24 din Legea nr. 52 din 03.04.2014
cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul)

Avocatului Poporului (Ombudsmanului) îi revine funcţia de asigurare a respectării drepturilor şi libertăţilor omului de către autorităţile de toate nivelurile. Activitatea sa contribuie la apărarea drepturilor şi libertăţilor omului inclusiv prin monitorizarea respectării drepturilor fundamentale ale omului în locurile care asigură detenţia persoanelor, avînd dreptul de a înainta recomandări de ameliorare a comportamentului faţă de persoanele private de libertate, a îmbunătăţirii condiţiilor de detenţie.

O deosebită îngrijorare pentru Oficiul Avocatului Poporului o reprezintă situaţia din instituţiile de detenţie din republică, în special în ceea ce ţine de asigurarea unor condiţii adecvate de detenţie din Penitenciarul nr.13 Chişinău.

La 20.12.2017 reprezentanţii Oficiului Avocatului Poporului au efectuat o vizită la Penitenciarul nr.13 Chişinău în scopul verificării gradului de implementare a recomandărilor Avocatului Poporului cu referire la condiţiile de detenţie în celula 116.

De menţionat, că referitor la condiţiile de detenţie din această celulă de către Avocatul Poporului au fost elaborate recomandări în repetate rînduri. În particular, în anul 2015 în cadrul unei vizite de monitorizare reprezentanţii Oficiului Avocatului Poporului au verificat toate celulele din blocul nr. 3, unde este amplasată şi celula 116, iar ulterior în iulie 2016.

Urmare vizitelor efectuate am expediat atît în adresa Departamentului Instituţiilor Penitenciare, cît şi a Ministerului Justiţiei, recomandările de rigoare privind ameliorarea condiţiilor de detenţie în spaţiile locative monitorizate din Penitenciarul nr.13 Chişinău, inclusiv în celula nr.116.

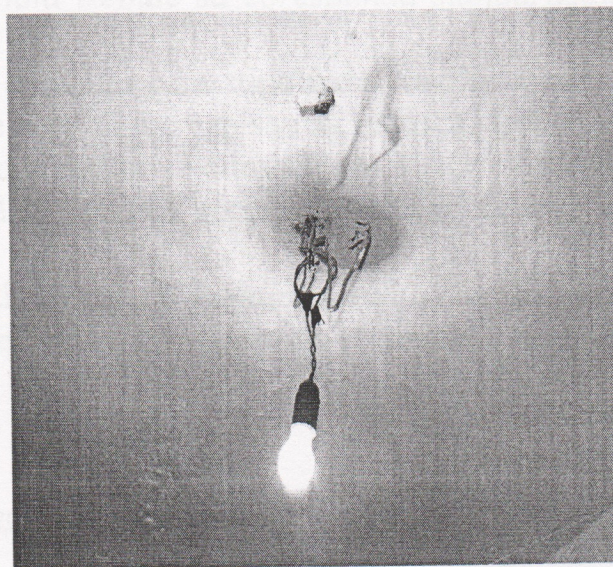
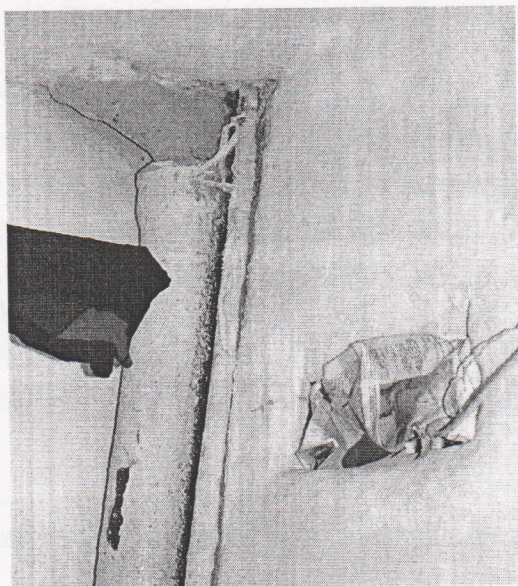
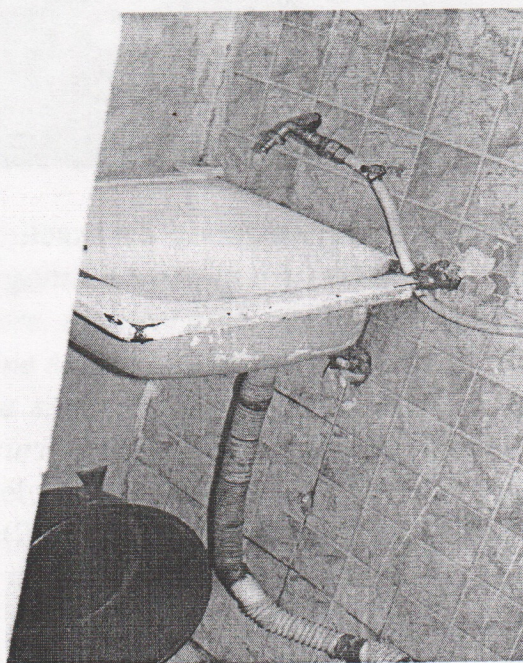
În cadrul vizitei din 20.12.2017 s-a constatat:

- în celula 116, cu suprafaţa de 9,12m² se deţineau 2 deţinuţi, însă sunt instalate patru paturi;

- țevile de evacuare a deșeurilor, precum și țevile de apă nu au fost reparate, blocul sanitar este mereu umed;
- blocul sanitar nu a fost separat, persistă un miros greoi și umezeală, precum și miros de la grupul sanitar;
- sistemul de ventilare nu a fost reparat;
- pe suprafața geamului este format condens (fereastra e umedă), deoarece în celulă e frig și umed;
- podeaua acoperită de ciment este foarte rece;
- firele electrice nu sunt izolate corespunzător.

Foto din celula 116

Articolul 169 din Codul de executare stipulează că condamnații au ”dreptul la apărarea și respectarea de către instituția sau organul care asigură executarea pedepsei a demnității, drepturilor și libertăților pe care le are, inclusiv de a nu fi supus la tortură și nici la pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, precum și, indiferent de consimțământul său, unei experiențe medicale sau științifice care îi pune în pericol viața sau sănătatea, beneficiind, după caz, de măsuri de protecție din partea statului”.

În conformitate cu Recomandarea Comitetului de Miniștri ai Statelor membre, referitoare la Regulile penitenciare europene Rec(2006)2, spațiile de detenție, în special cele destinate cazării deținuților pe timpul nopții, trebuie să respecte demnitatea umană și intimitatea, și să întrunească standardele minime sanitare și de igienă, ținându-se cont de condițiile climatice și, în special, de suprafața de locuit, volumul de aer, iluminare, sursele de încălzire și ventilație. Lumina artificială trebuie să corespundă standardelor tehnice recunoscute în domeniu¹.

Prevederile standardelor internaționale în domeniu care stipulează condiții minime de detenție în toate locurile unde deținuților li se cere să lucreze sau să trăiască, ferestrele trebuie să fie suficient de mari pentru a permite deținuților să citească sau să scrie fără să-și strice vederea, beneficiind de lumină naturală în condiții normale. Aceleași cerințe se referă și la iluminarea artificială.

Articolul 226 din Codul de executare stipulează că condamnatului i se asigură posibilitatea de a-și satisface nevoile fiziologice în condiții curate și decente și după necesitate.

¹ [http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/prisons/Rec\(2006\)2%20Romanian.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/prisons/Rec(2006)2%20Romanian.pdf)

Totodată, în cel de-al doilea raport general pe care l-a publicat, CPT a insistat asupra faptului că este de o importanță vitală pentru un mediu uman ca deținuții să aibă acces la momentul dorit la toalete curate și să li se asigure unele standarde minime de igienă. La fel de relevant este și faptul de a avea acces regulat la dotările de duș și WC și, ar fi de dorit, spune CPT, ca apa curentă să fie disponibilă în interiorul celulelor².

În acest context reiterăm, că Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în mai multe cazuri a condamnat Republica Moldova pentru violarea art.3 al CEDO pentru condiții inumane și degradante de detenție în Penitenciarul nr.13 Chișinău, încălcări similare celor atestate în cadrul vizitei. De asemenea, în Rapoartele Comitetului European de Prevenire a Torturii, bazate pe vizitele repetate efectuate în această instituție penitenciară, precum și în avizele cu recomandări ale Ombudsmanului menite de a ameliora condițiile de detenție în acest penitenciar s-a atras atenția că condițiile de detenție pot fi atribuite celor degradante și inumane.

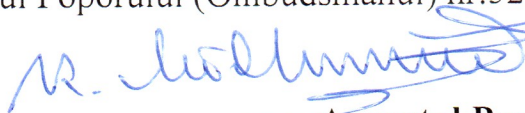
Reieșind din cele expuse, dat fiind faptul că s-a constatat că recomandările anterioare ale Avocatului Poporului nu au fost realizate în deplină măsură, conducându-mă de prevederile art. 24 din Legea cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul) nr. 52 din 03.04.2014,

Recomand:

1. A evalua situația din toate celulele din blocul nr.3 din Penitenciarul nr.13 Chișinău în aspectul asigurării dreptului deținuților la intimitate (izolarea blocurilor sanitare), inclusiv celula 116.
2. A elabora în comun cu Departamentul Instituțiilor Penitenciare a unui plan de acțiuni cu stabilirea măsurilor în vederea ameliorării condițiilor de detenție în celulele din subsol, precum și a unor termeni concreți pentru efectuarea lucrărilor de reparație;
3. A întreprinde măsuri pentru repararea sistemului de ventilație;
4. A asigura repararea țevelor de apă și de evacuare a deșeurilor din grupul sanitar din celulele blocului nr.3 din Penitenciarul nr.13 Chișinău, inclusiv din celula 116;
5. A izola în mod corespunzător firele electrice din celula nr.116.

Despre rezultatul examinării și a măsurilor întreprinse pe marginea prezentului aviz solicit să fiu informat în termen de 30 zile, în conformitate cu prevederile alin.(3) art.24 din Legea cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul) nr.52 din 03.04.2014.

Cu respect,

Mihail COTOROBAI
Avocatul Poporului (Ombudsmanul)

² <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016806ce96b>

Executor: L. Bodrug

